

2021-2022

**PLAN DE MELLORA DE
BIBLIOTECAS ESCOLARES**

IES RAMON OTERO PEDRAYO

Táboa de contido

1. ORGANIZACIÓN, XESTION E CONFIGURACIÓN DA BIBLIOTECA COMO LABORATORIO DE APRENDIZAXES	2
2. DINAMIZACIÓN E PROMOCIÓN DOS RECURSOS DA BIBLIOTECA, INTEGRACIÓN NO TRATAMENTO DO CURRÍCULO E CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS DO ALUMNADO	3
3. FORMACIÓN DE USUARIOS E ADQUISICIÓN DA COMPETENCIA INFORMACIONAL E DIXITAL	3
3.1. VOLUNTARIADO DA BIBLIOTECA ESCOLAR	4
3.1.1. Obxectivos	4
3.1.2. Tarefas dos voluntarios	4
3.1.3. Avaliación	4
4. FOMENTO DA LECTURA E DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO LECTOR DE CENTRO	5
4.1. REDES SOCIAIS (blog e conta Instagram)	5
4.2. CLUB DE LECTURA	5
4.3. ITINERARIOS LECTORES	5
5. AVANCES CARA UNHA BIBLIOTECA INCLUSIVA	5
6. OUTRAS ACTUACIÓNS	6
7. CRITERIOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	6
8. PERSOA DESIGNADA COMO RESPONSABLE-DINAMIZADORA DA BIBLIOTECA ESCOLAR. EQUIPO DE APOIO. HORARIO PREVISTO	7

LIÑAS PRIORITARIAS DE ACTUACIÓN NA BIBLIOTECA ESCOLAR (CURSO 2021-2022)

1. ORGANIZACIÓN, XESTIÓN E CONFIGURACIÓN DA BIBLIOTECA COMO LABORATORIO CREATIVO DE APRENDIZAXES

A Biblioteca do IES Ramón Otero Pedrayo está situada na planta baixa do instituto e ten accesibilidade para persoas con discapacidade. A superficie da Biblioteca é de 90 m², habitualmente repartidos en dúas zonas: unha de lectura informal e lecer e outra de lectura, consulta e traballo. No espazo de lectura informal e lecer temos diversos materiais: cómics, prensa, revistas, xogos de xadrez, e pensamos completala con máis xogos que axuden a desenvolver as competencias do noso alumnado. Na zona de lectura, consulta e traballo hai 4 ordenadores con acceso a Internet. Ademais do ordenador principal (que é de uso exclusivo do profesorado do equipo de biblioteca), contamos con outro ordenador no que temos instalado o sistema de auto empréstito e que en anos anteriores xestionaba o equipo de alumnado voluntario da biblioteca: normalmente realizamos os préstamos e devolucións dos libros a través deste sistema. Contamos con poder recuperar o uso da biblioteca así como o grupo de voluntarios en canto a situación sanitaria o permita.

Durante o presente curso por mor da pandemia COVID19 os usos habituais da biblioteca quedaron moi reducidos: suprimiuse o espazo de lecer e no seu posto colocáronse pupitres para utilizar o espazo como aula para desdobres. Non puideron utilizarse os xogos de mesa nin tampouco os ordenadores pero si estiveron dispoñibles para empréstito os fondos, adaptándose ás normas preventivas impostas polas autoridades educativas. Estamos á espera de saber se no vindeiro curso deberemos seguir co protocolo sanitario establecido ou se, polo contrario, poderemos volver a usar a biblioteca a pleno rendemento.

O alumnado utiliza a biblioteca para empréstito nos recreos e os profesores dispoñen dos seus fondos para o desenvolvemento do labor docente. Nestes últimos anos tentamos converter a biblioteca nun lugar agradable e atractivo, nun espazo onde levar a cabo diferentes tipos de actividades culturais e educacionais e, por último, pero non en último lugar, no xerme a partir do cal se desenvolva nos alumnos o gusto pola lectura.

No presente curso tivemos que prescindir dalgunhas das actividades que realizabamos habitualmente (voluntariado, club de lectura, visitas á biblioteca municipal, encontros con escritores, etc.). Porén, tentamos paliar esta eiva con actividades telemáticas (promocionadas a través do noso Instagram) e concursos. Aproveitando esta situación, o persoal da biblioteca dedicou especial atención a renovar os fondos e expurgar aqueles que estaban en mal estado ou que xa eran anticuados.

En canto á xestión dos fondos de biblioteca, estamos a empregar o programa MEIGA, e seguimos as normas da CDU, adaptándoas á situación concreta da biblioteca. Este curso continuouse co proceso de informatización de todos os materiais: comezamos a informatizar os fondos dos departamentos, dicionarios, enciclopedias, atlas e material didáctico, e pensamos continuar con este proceso no curso 2021-2022.

2. DINAMIZACIÓN E PROMOCIÓN DOS RECURSOS DA BIBLIOTECA, INTEGRACIÓN NO TRATAMENTO DO CURRÍCULO E CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS DO ALUMNADO

- Participar na renovación do Proxecto lector do Centro.
- Recuperar o Club de Lectura Bibliotero, que comezou o curso 2007-2008 e que este ano non foi posible manter por mor da pandemia.
- Realizar actividades de fomento da lectura como medio de entretemento e información, principalmente recomendacións de libros por parte do alumnado voluntario e do profesorado a través da nosa conta de Instagram (booktrailers).
- Realizar de xeito dixital ou telemático actividades relacionadas con diversas efemérides (Día das bibliotecas, Día da Paz, Día contra a Violencia de Xénero, San Valentín, Día da Muller, Día das Letras Galegas, Día do Libro, etc.) como recomendacións de lectura, artigos sobre autores, premios literarios, aniversarios, conmemoracións, etc.
- Levar a cabo sesións informativas no comezo do curso, especialmente co alumnado de nova incorporación, para explicarlles o funcionamento da biblioteca. Tamén se informará da existencia da figura do alumnado voluntario de biblioteca e das súas competencias, no caso de poder recuperar este proxecto.
- Realizar unha sesión de acollida do alumnado de 6º de primaria dos colexios adscritos, cunha visita especial á biblioteca, se as condicións sanitarias o permiten.
- Actuar como enlace con outras fontes e servizos de información externos.
- Elaborar guías de lectura sobre calquera tema que sexa interesante e motivador para os discentes: autores, movementos, eventos, etc., fomentando a lectura do libro literario ou divulgativo, así como promovendo o interese por outros medios de información a través das TICS.

3. FORMACIÓN DE USUARIOS E ADQUISICIÓN DA COMPETENCIA INFORMACIONAL E DIXITAL

En canto á información e a formación de usuarios, no caso de poder facerse, realizaremos unha visita inicial á biblioteca no mes de outubro co alumnado de 1º da ESO, para informar das novidades, do funcionamento e do proxecto da biblioteca para este curso 2021-2022. Incidiremos no sistema de auto empréstito, na figura do alumnado voluntario de biblioteca e nas normas de uso e funcionamento para poder adquirir a competencia informacional e dixital.

A biblioteca debe ser un espazo dinámico que combine o material existente coas novas tecnoloxías. Para iso necesitaríamos diverso equipamento tecnolóxico (e-books, tablets, etc.) xa que cremos conveniente amosar ao nosos alumnado como utilizar os avances tecnolóxicos vinculados co mundo da lectura.

A biblioteca potenciará a formación de usuarios e o uso das TICS. O curso 2021-2022 incidirase na actualización e dinamización da conta de Instagram a través da participación dos discentes: alumnado voluntario da biblioteca e alumnado do instituto. Aproveitaremos a conta de Instagram para promover lecturas recomendadas por docentes, alumnos e alumnas mediante booktrailers e tamén para dar visibilidade ás demais actividades de dinamización da biblioteca (concursos, exposicións, etc.).

3.1. VOLUNTARIADO DA BIBLIOTECA ESCOLAR

Durante este curso 2021-2022 esperamos poder contar de novo cun grupo de alumnos voluntarios da biblioteca, que apoia ao equipo da biblioteca nas tarefas relativas á xestión e á dinamización. O tempo dedicado a este labor contabilizarase a través dun rexistro de horas e de actividades realizadas. Este tempo de voluntariado seralles recoñecido mediante a emisión de certificados de acción voluntaria. Para poder optar a este certificado deberán realizarse un mínimo de 15 horas anuais. O alumnado voluntario deberá asinar un compromiso xunto co responsable da biblioteca escolar, que poderá ser revocado sempre que se avise en tempo e forma. Por seren alumnos menores de idade, os pais/nais deberán ser informados e asinar unha autorización.

3.1.1. Obxectivos

- Favorecer a formación de actitudes de colaboración no ámbito cultural entre o noso alumnado.
- Implicar ao alumnado na dinamización da biblioteca escolar e nas actividades de fomento da lectura.
- Educar ao alumnado na solidariedade, fomentando a axuda entre iguais.
- Tarefas dos coordinadores.
- Formar e coordinar o grupo de voluntarios, distribuíndo as tarefas e/ou actividades a realizar e establecendo un calendario de participación.
- Facilitar unha formación básica do alumnado voluntario para que poidan levar a cabo as tarefas encomendadas.
- Supervisar o traballo do alumnado voluntario durante o curso escolar.
- Levar conta das horas e das actividades realizadas a través dun rexistro que sirva para certificar posteriormente o labor dos voluntarios.
- Xestionar os contidos que se publican nas redes sociais da biblioteca nas que colaboran os voluntarios.

3.1.2. Tarefas dos voluntarios

- Axudar aos compañeiros a atopar o libro que buscan nos andeis da biblioteca.
- Consultar no catálogo.
- Axudar a etiquetar os fondos.
- Ensinar aos usuarios da biblioteca a utilizar o ordenador de autoempréstito.
- Axudar na colocación dos libros devoltos.
- Axudar na colocación de exposicións temáticas periódicas.
- Aportar ideas para a compra de novo material.
- Participar activamente nas redes sociais da biblioteca (fomento da lectura, exposicións, conmemoracións, concursos, etc.).

3.1.3. Avaliación

Ao final de curso tanto o alumnado participante como o equipo da biblioteca realizarán unha reunión para amosar o seu grao de satisfacción co programa. Así mesmo, poderán facer as propostas de mellora que consideren convenientes para introducilas nos vindeiros cursos.

4. FOMENTO DA LECTURA E DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO LECTOR DE CENTRO

4.1. REDES SOCIAIS: blog da biblioteca (bibliotero.blogspot.com) e conta de Instagram (@iesoteroacorunabiblioteca)

Preténdese dinamizar e actualizar o blog e, especialmente, a conta de Instagram (máis acorde co gusto do alumnado), pero desde outra perspectiva, incidindo na figura do alumnado voluntario de biblioteca, e, por ende, de todos os discentes. O alumnado voluntario fará recomendacións de lecturas (booktrailers), así como incitará ao resto dos discentes a estar informados en diversos ámbitos. Anunciaranse os libros de lectura mensual do Club de Lectura Bibliotero e informarase puntualmente das diversas actividades da biblioteca coa idea de xerar unha interacción con toda a comunidade educativa. Non só se pretende que sexa mostra do que se fai, senón que sirva para interactuar e formular novas dinámicas coas familias e discentes, xerar opinións e novas liñas de actuación.

4.2. CLUB DE LECTURA.

Se a situación sanitaria o permite, tentaremos recuperar o Club de Lectura Bibliotero, facendo propostas motivadoras de lectura mensualmente ao alumnado. As reunións faranse nos recreos na biblioteca e, dependendo do número de integrantes, pódese escindir en varios subgrupos para perfilar mellor os intereses dos alumnos.

4.3. ITINERARIOS LECTORES

Desexamos tamén recuperar as actividades que mellor contribúen a espertar o interese pola lectura e que viñamos realizando antes da pandemia, como encontros con escritores, roteiros literarios, dramatizacións, etc., sempre que as condicións sanitarias o permitan.

5. AVANCES CARA UNHA BIBLIOTECA INCLUSIVA

Neste curso adquirimos diverso material tanto literario como divulgativo para o alumnado con NEE e para o profesorado e/ou alumnado que desexe informarse sobre temas de diversidade. Contamos con seguir nesta liña nos vindeiros cursos.

Ademais, no centro existe alumnado de diversa procedencia social. O uso preferente de ordenadores para realizar traballos e a prioridade de empréstito nos libros de lectura obrigatoria ten en conta esta realidade, posto que a biblioteca debe ser un elemento de nivelación social, favorecendo a aqueles alumnos que precisan máis recursos e que non teñen a oportunidade de acceder a eles fóra do centro.

Temos tamén alumnado que procede de diversos países que ademais das clases de apoio esixe unha biblioteca con materiais actualizados e adaptados ás súas necesidades, como dicionarios visuais en varias linguas, métodos de aprendizaxe do español como lingua estranxeira, libros bilingües en español e outras linguas de orixe (árabe, chinés, rumano, etc.) e lecturas adaptadas aos distintos niveis do cadro europeo das linguas, para favorecer a adquisición dos idiomas vehiculares.

Especial atención presta a biblioteca ao alumnado hipoacúsico, que adoita ter intérprete nas aulas e reforzo, e que conta na biblioteca con algúns libros específicos e materiais en lingua de signos.

6. OUTRAS ACTUACIÓNS.

- Dado o pouco espazo do que dispoñemos, deberemos seguir co labor de expurgo de fondos, centrado naqueles materiais que estean deteriorados ou que teñan pouca ou ningunha demanda e naqueles materiais que pola súa complexidade conviría ter nos departamentos para consulta do profesorado e non na biblioteca. Para o vindeiro curso contamos con comezar o expurgo de fondos audiovisuais (DVD, VHS, CD).
- Recoñecer o labor do alumnado voluntario de biblioteca con agasallos, de ser o caso.
- Elaborar unha relación dos materiais solicitados polo alumnado e polos departamentos para actualizar os fondos e fomentar o hábito lector.
- Mercar dispositivos de lectura dixitais (e-books), para dalos a coñecer entre o alumnado e que adquiren competencia no seu manexo. De feito, existen moitos clásicos da literatura gratuítos, que poderíamos descargar, o cal contribuiría a ampliar os fondos da biblioteca sen minguar por iso o reducido espazo físico do que dispoñemos. Consideramos que este soporte resultaría máis atractivo para o alumnado, contribuíndo a aumentar o seu gusto pola lectura.
- No que respecta ao mobiliario, colocar os novos andeis encargados durante este curso e aferralos ás paredes para favorecer a seguridade e dotarnos dunhas escaleiras para mellorar o acceso aos fondos.
- Recolocar os fondos para favorecer que as seccións con máis demanda teñan mellor acceso.
- Elaborar materiais de exposicións e materiais audiovisuais para o Instagram, en colaboración cos departamentos para as conmemoracións e celebracións que se realizan na biblioteca.
- Colaborar cos departamentos para a realización de actividades conxuntas en relación cos Proxectos de Centro ou cos contidos/efemérides/concursos concretos.
- Continuar coa colaboración no PROXECTO “MÁIS POLA IGUALDADE”, iniciado no curso 2017-2018 coa adquisición de fondos sobre ese tema.
- Crear un apartado na Aula Virtual do centro exclusivo para a biblioteca, que favoreza a realización de enquisas de satisfacción e a divulgación das guías de lectura e funcionamento da mesma.

7. CRITERIOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

O profesorado e o alumnado ao longo de todo o curso valorará as diferentes actividades que se propoñen, así como a aplicación do Proxecto Lector do centro. Despois de cada actividade, mediante enquisas, comentarios ou cuestionarios específicos, o alumnado poderá avaliar o proceso e o resultado. Nun cuestionario final, o alumnado e o profesorado poderán avaliar a proposta didáctica da actividade:

- Valoración do uso dos fondos documentais da biblioteca.
- Análise e valoración dos resultados do Plan Anual de Lectura e do Proxecto Lector.
- Valoración da cantidade e calidade dos fondos documentais, en relación coa súa utilidade e adecuación dos temas aos intereses do alumnado.
- Avaliación das actividades de animación á lectura, tendo en conta o nivel de participación nas mesmas e comprobando se resultaron atractivas, motivadoras e didácticas.
- Valoración do nivel de participación da comunidade educativa nas actividades deseñadas e promovidas pola Biblioteca.
- Valoración por parte dos departamentos das actuacións desenvolvidas desde a Biblioteca.

8. PERSOA DESIGNADA COMO RESPONSABLE-DINAMIZADORA DA BIBLIOTECA ESCOLAR. EQUIPO DE APOIO. HORARIO PREVISTO

No curso 2021-2022 o coordinador da biblioteca será Juan Berná Pérez.

Equipo de Biblioteca e horario previsto:

- Campos Rey, Ana.
- Longueira Fafián, Félix: dinamizador da conta de Instagram e de medios audiovisuais.
- Concepción Liñares da Costa.

TOTAL DE HORAS: 5 horas de garda de recreo + as horas de dinamización que permita a dispoñibilidade horaria do profesorado.

Visto e Prace:

O director

O coordinador

Xosé Luís González Rodríguez

Juan Berná Pérez